

Matalaa natinaa

Olemme vähintään kahden viikon välein saaneet kuunnella Kimi Räikkösen matalaa natinaa televisiosta ja radiosta. Hän on pärjännyt radalla niin hyvin, että lehdistön mielenkiinto on säilynyt. Miksi Kimi siis natisee niin, ettei suomalainenkaan tahdo saada puheesta selvää?

Mutta ensin vähän kiertotietä ja aasinsiltaa asiaan.

Taannoin julkaistiin mielenkiintoinen tutkimus naisten puheäänestä. Verrattiin samojen naisten puheäänien korkeuden muutoksia useiden vuosien kuluessa. Julkisuuden henkilöiden kohdalla tämä käy helposti, koska kaikki haastattelut ja puheet äänitetään ja nauhat säilytetään. Tutkimuksesta sukeutui mielenkiintoinen tulos pätevimpien naisten äänestä.

Ihmisen ääni mataloituu tietysti iän myötä, ja naisten niin yleinen tupakointi tehostaa vielä sitä. Erikoinen yhteys löytyi kuitenkin henkilön äänen korkeuden ja hänen asemansa välillä. Hyvin urallaan edenneiden naisten ääni oli madaltunut epätavallisen paljon, siis enemmän kuin naisten tavallisesti. Tätä minäkin olen jo vuosia ihmetellyt uutisia seurattessani.

Pitääkö siis pätevien naisten ruveta matkimaan narisevia ukkoja pärjätäkseen miesvaltaisissa kokouksissa ja yhteisöissä? Tällaiseen johtopäätökseen näyttiin tulevan.

Sitten päinvastaiseen juttuun eli nuorten natisemaan puheeseen. Eräänä aamuna ilmiötä käsiteltiin pätevän oloisesti myös radiossa.

Ilmiö on pesiytynyt etenkin Helsingin seudun nuorten puheeseen. Puhetta muodostetaan taaempänä kidassa, jolloin ääni madaltuu. Kun vielä käytetään niukasti ilmaa, puheesta tulee entistä yksitoikkoisempaa ja lopulta natisevaa tai narisevaa.

Miksi nuoret ihmiset sitten mataloittavat ja natisuttavat ääntään kuten meidän Kimi? Luin jostakin, että kun ihminen pyrkii huolellisesti tarkkailemaan puhettaan, siitä tulee juuri tällaista. Ja kameran tai mikrofoniin edessähän jokainen jännittää ja tarkkailee omia sanomisiaan. Jotta sanoisi viisaasti ja vakuuttavasti.

Nyt onkin osoitettu, että perimmiltään matala natiseva puhetapa johtuu puhujan epävarmuudesta. Siirtämällä puhetta taaemmaksi uskotaan kuulostettavan vakuuttavammalta. Minusta kuulijana tuntuu kyllä päinvastoin.

Voisi antaakin ohjeen, että tarkkaile ajatuksiasi mutta älä puhettasi.

Siis mistä saataisiin Kimillemme päteviä puheterapeutteja ja etevä esiintymiskonsultteja, jotka uskaltaisivat kertoa nuorelle miljonäärille ja saisivat hänet vielä usko- maankin, että nyt täytyy parantaa.

pajen